

Saj tudi dete nosi mati na rokah, da ne zadene kje ob kako nesrečo, da se kje ne pobije. Z materinega naročja se odpira detetu tako krasen razgled! Njemu je zastrta zloba sveta z gostim mrakom. Kakor v jutranji zori gleda še svet v jasni luči, v sreči in blaženstvu.

Na materinem naročju se uči spoznavati stvari krog sebe. Spoznava druzega očeta, ki se trudi in poti, dela in trpi zanj in za njegov blago. Uči se ga ljubiti in mu biti hvaležen. Spoznava tudi bratca in sestrico, ki sta že odrasla materinemu naročju in morata sama tekati okrog. A ni jima več tako prijetno, kot jima je bilo takrat, ko sta bila še tako blizu materinega srca — gori v naročju.

In ko se nasiti, ko se nagleda zunanjih stvari, objame ga spanje in zasniva in sanja zlate sanje na — materinem naročju.

Le nekatere prizore sem vam pokazal, dragi moji, le nekoje nejasne črtice tiste jasne sreče, koje ste uživali nekoč pri stariših. Vsakdo ni okusil te sreče. Marsikomu je mati umrla kmalu po rojstvu. Zato bodite hvaležni dragim in ljubim svojim starišem. Ako so še živi, skazujte jim hvaležnost s svojo pridnostjo in ljubeznijo, ako so umrli, molite za nje in hranite jim hvaležen spomin. Tako boste vsaj nekoliko povrnili ljubezen in neštete dobrote.

Popolno jim ne boste mogli nikoli, kajti resnično je, kar pravi mati pri pesniku:

Dete revno, dete malo,
Kdaj mi bodeš poplašalo,
Kar sem zate skrbna mati
Morala in bom prestati?

In kakšno plačilo zahteva za svojo skrb, nam pové ista mati:

Dete malo in ubožno,
Bodi pridno in pobožno,
S tem skrbi mi boš plačalo,
Dete revno, dete malo.

Prva snežinka.

Po kosilu je sedla babica k oknu in začela krpati staro srajco, pri mizi ni videla vbadati, tako nekako temno in mračno je bilo tisti dan. Prve dni novembra je solnce sijalo, bilo je suho in toplo kakor po leti, a danes po noči se je vse nagloma prevrnilo: prišle so megle na zemljo in oblaki, težki, sivi oblaki na nebo in pihljati je začela ostra, mrzla sapa.

Babica je vbadala, popravljala si velike, s črno roženino obrobljene naočnike in pogledavala skozi okno. Odmikala se je čimdalje bolj od okna, kajti čutila je strupene, mrzle dihe vetra skozi drobne špranje pri oknu.

„Babica, mrzlo je danes!“ vsklikne desetletni vnuček Nejče, vstopivši v sobo, hokal si je v prste, nos mu je od mraza zarudel in po licih so se mu poznale bledosinje lise.

„Mama so mi rekli, naj znosim razklana drva z dvorišča v kuhinjo, — babica, ali imate kake rokovice, tako je zunaj mrzlo, da kar gibati ne morem s prsti!“ nadaljuje Nejče.

„Rokovice?“ nasmeje se babica in ga pogleda skozi naočnike, „urnejše se obračaj, pa te ne bo zeblo. Taki fantički, kakor ti, bi morali imeti zajčjo kri, — kaj bo še-le potem, ko zapade sneg in pribuči burja?“

„Zajčjo kri?“ vpraša začudeno Nejče.

„Ali ne veš, da zajci po zimi v gozdu skačejo, pa jih nič ne zebe? Vidiš, oni imajo tako kri, da jih nič ne zebe, in tako kri morajo imeti taki fantički kakor ti!“ Zajčja kri se je zazdela Nejčetu silo imenitna, nekoliko časa je ugibal in si nato nekako ponosno zatrdil, da ima tudi on zajčjo kri. Nič ni odgovoril na zadnje babičine besede, molčé, morda zamišljeno se je obrnil in izginil skozi vrata. Takoj se je zopet vrnil in vprašal:

„Babica, ali imate tudi vi zajčjo kri?“

„Ali ti nisem rekla, da jo imajo le mladi fantički kakor ti, ne pa stari ljudje, kakor sem jaz? Ko bi tebe zeblo, bila bi to zate sramota, zame pa ne!“

„Babica, ali vas zebe?“

„Saj nimam zajčje krvi kakor ti!“

„Potem pa porečem mami, naj v peči zakurijo, — čutim, da vas zebe!“

„Nejče, kako to govoriš? Če mene zebe, to čutim jaz, ne pa ti. — Nejče, Nejče, ti nimaš zajčje krvi“, se pošali babica.

„Pa jo imam, če rečem!“ Oba pogledata hipno skozi okno, okrog voglov je čudno zapiskalo.

„Burja!“ jekne babica.

„Glejte, glejte, babica“, vzklikne Nejče in skoči k oknu.

„Vidim, vidim“, reče babica in vstane s stola.

„Ali vidite tisto belo, kako leti po zraku!“

Babica potrdi slovesno:

„Nejče, to je snežinka!“ — Nejčetu se vse v glavi zavrti in obidejo ga žalostno-veseli občutki. Molčé stoji ob oknu, spomni se brega za hišo in sančice pod streho, pa da ima stare, raztrgane škornje.

„Nejče, prva snežinka je že pala, skoro začne naletavati sneg. Zima je prišla.“

„Res, mama so rekli prej očetu, naj gredó po drva, ker jih je že čisto malo, da je zima že pred pragom“, pojasnjuje Nejče.

„Za pragom, za pragom v hiši“, popravi babica.

„Torej naj mama zakurijo?“

„Čakaj, grem sama povedat.“ Oba odideta na dvorišče, kjer je oče klal drva.

„Oče, kje so mama?“ vpraša Nejče.

„Ti, Jože“, reče babica sinu, „reci Neži, naj malo zakuri, v sobi me že tako zebe, da ne morem več vbadatai. In snežiti jame morda še danes, prvo snežinko sva z Nejčedom že videla.“

„Golobji mah, ne pa snežinko“, zavrne jo gospodar.

„Le poglej oblake, pa reci, če niso to čisto sneženi oblaki!“

„Res, res, oče, bila je prava snežinka“, pritrdi možko Nejče.

„Ne, ne, ni mogoče“, ugovarja oče.

„Kaj ni mogoče?“ vpraša soseda, prišedša s sosednega dvorišča in držeča kvišku predpasnik. „Kje je Neža? Prinesla sem ji jajca, ki mi jih je oni dan posodila.“

„Za hišo je šla po polena, takoj pride“, reče gospodar, „pa vzemite vi, mati, jajca in idite po pehar.“

„O čem ste se prej pomenkovali?“ vpraša vnovič soseda in odda predpasnik z jajci babici.

„Ta dva pravita, da sta videla že snežinko, pa jaz jima ne verjamem.“

„Glej, glej, ali sta jo tudi vidva videla?“ obrne se soseda proti Nejčetu in babici, ki se je baš vrnila s predpasnikom iz veže.

„Moji otroci so sedeli pri oknu in gledali, kako je veter vrtinčil prah na cesti, vsi so objednem zaklicali: mama, mama, snežinka! Jaz jim tudi nisem verjela, pa je vendar res, če sta jo videla tudi vidva. — Dober dan, soseda, vrnila sem ti jajca. Hvala, — pa še drugikrat!“ pozdravi gospodinjo, ki je prinesla izza hiše naročaj polen.

„Le pridi, kadar boš spet rabila!“

„Ti, Neža, ti-le pravijo, da so videli že snežinko“, nagovori gospodar ženo.

„Ali ti nisem rekla, Jože, da je zima in sneg že pred pragom? Kaj še čakaš, brž zaprezi voli in idi v goro po drva! Po noči morda že zapade sneg in kdo bi potem izkopaval drva iz zametov?“

„Pa res, mi imamo tudi že malo drv, bosta šla pa z mojim možem vkup Jože“, reče soseda in odide.

Glas o snežinki se je hipoma raznesel po vasi, vse se je začelo gibati: gospodarji so vpregli vole in voz za vozom se je pomikal v goro, gospodinje so hitele mazati razpokane peči, celo poletje jih niso rabile, ko so kuhale na ognjišču; stare ženice so si poiskale po škrinjah v podstrešni čumnati kosmate, tople kožuhe, dečki so privlekli izpod streh zaprašene, s pajčevino preprežene sančice, deklice so jim pomagale, kjer so mogle, — rade bi se tudi one sankale po bregu. V zaduhlih sobah krojačev in čevljarjev se je nakrat zbralo vse polno dečkov in deklic, vse se je prerivalo, da pride prej na vrsto k meri. Vpilo je pri čevljarju vse navskriž:

„Veste, moji škornji morajo biti špičasti!“

„Moji morajo škripati.“

„Jaz nečem na petah podkev, saj nisem konj!“

Na vasi je vse oživelelo kakor na spomlad v mraljivšču, mlado in staro je hitelo in se gibalo.

In kaj je povzročilo hipoma tako življenje in vrvenje? Jedna sama snežinka, — katera je bila morda le golobji mah.

Greg. Gornik,

